

Культура академічної доброчесності

*Ближче всього до великого стоїть чесність.
Віктор Гюго*

Презентацію підготувала:
завідувач інформаційно-аналітичного сектору
наукової бібліотеки Маріупольського
державного університету Шевцова М.Л.

<http://presentation-creation.ru/>

Академічна культура

- інтелектуально-етична система цінностей, мотивацій, переконань та сприйняття, які визначають професійну діяльність в освіті та науці;
- це культура унікальної, неповторної педагогічної дії майстра, який створює культурно-освітній простір університету, наповнює особистості духовністю і ціннісними пріоритетами педагогічної праці.

Цінності академічної культури

згідно з Бухарестською декларацією етичних цінностей і принципів вищої освіти в Європі (2004 р.)

- академічна свобода, моральна і соціальна відповідальність дослідників за результати досліджень;
- прагнення наукових товариств до співпраці на світовому рівні;
- наукова, дослідницька етика;
- позитивна емоційна взаємодія суб'єктів дослідницької діяльності;
- самовідданість праці.

До сфери академічної культури відносять:

- академічна діяльність – навчальна та наукова;
- академічні інститути;
- академічне письмо;
- академічна інформатика;
- академічна комунікація;
- академічна мобільність викладачів і студентів;
- академічний менеджмент .

Академічна добросесність

– це моральний кодекс або етична політика академічного середовища, що включає такі цінності, як уникнення оман чи плагіату, дотримання академічних стандартів, чесності і ретельності у дослідженнях та академічних публікаціях.

ЧОМУ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ МАЄ ЗНАЧЕННЯ?

- ☑ Це частина академічної спільноти
- ☑ Порушення норм академічної доброчесності має серйозні наслідки
- ☑ Впливає на позитивний імідж ЗВО
- ☑ Нехтування правилами та нормами шкодить репутації студента та викладача

ХАРАКТЕРИСТИКИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

- ✓ етичні норми академічного середовища
- ✓ кодекс честі навчального закладу
- ✓ високий рівень внутрішньої культури та свідомості
- ✓ повага до наукового дослідження
- ✓ антикорупційні заходи
- ✓ боротьба з плагіатом

Фундаментальні цінності академічної доброчесності

Чесність

Довіра

Справедливість

Повага

Відповідальність

Мужність

Стаття 42 Закону України «Про освіту» присвячена академічній доброчесності:

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та / або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками передбачає:

посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей

дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права

надання достовірної інформації про результати досліджень, джерела використаної інформації та власну наукову діяльність

контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти

об'єктивне оцінювання результатів навчання

**Дотримання академічної
добросовісності
здобувачами освіти
передбачає:**

Дотримання
норм
законодавства
про авторське
право і суміжні
права

Самостійне
виконання
навчальних завдань,
завдань поточного
та підсумкового
контролю
результатів
навчання

Посилання
на джерела
інформації у разі
використання
ідей, розробок,
тверджень,
відомостей

Надання
достовірної
інформації
про результати
власної навчальної
(наукової, творчої)
діяльності

**Порушенням академічної
доброчесності вважається:**

академічний плагіат

самоплагіат

фабрикація

фальсифікація

списування

обман

хабарництво

необ'єктивне оцінювання

- це навмисне чи усвідомлене представлення або оприлюднення (опублікування), повністю чи частково, чужого твору (тексту або ідей) під іменем особи, яка не є автором цього твору, без належного оформлення посилань.

Слово «плагіат» походить від латинського «plagio» — краду — і в римському праві означало продаж у рабство вільної людини, відповідно за що передбачалося бичування (ad plagas).

*Привласнення чужого твору за часів **античності** не засуджувалося суспільством, а тому залежало від індивідуальної позиції самої людини.*

*В добу **Середньовіччя та Відродження** «запозичувати в давніх — усе одно, що вчинити морський набіг, але обкрадати сучасників — усе одно, що розбишикувати на дорозі» (Франса Ла Мот Ле Вайє).*

*В **XVII ст.** у **Європі** за лексемою «плагіат» закріпилося універсальне на той час розуміння — літературна крадіжка.*

*Зародження сучасного плагіату в історичній **Україні** називають також **XVII ст.**, але його масовість припадає на кінець **XVIII – XIX століть**.*

*Процес наукового осмислення явища плагіату починається у **XX ст.** і триває до наших днів.*

Залежно від виду діяльності та сфери застосування плагіат поділяють на:

- професійний плагіат
- освітньо-науковий плагіат
- соціальний плагіат
- нормативний плагіат

Американський педагог та науковець Баррі Гілмор так розподіляє плагіат:

НАВМИСНИЙ ПЛАГІАТ

- Списування одне в одного
- Копіювання цілого есе
- Завантаження цілої роботи з Інтернету
- Компіляція тексту з різних джерел
- Заміна слів у реченні

НЕНАВМИСНИЙ ПЛАГІАТ

- Копіювання речення чи двох
- Надто тісна співпраця зі співавтором
- Погані вміння перефразування
- Брати матеріал дослівно з підручника, щоб відповісти на запитання домашнього завдання
- Включення джерел у список бібліографії, але без цитування їх у тексті роботи

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без відповідного посилання.

Закон України «Про вищу освіту»

Стаття 69. П. 6. Права інтелектуальної власності та їх захист

ВИДИ ПЛАГІАТУ

Копіювання – дослівне відтворення частини або всієї опублікованої раніше роботи іншого автора і оприлюднення під своїм іменем

Перефразування – відтворення частини тексту інших авторів зі зміною порядку слів без посилання на джерело

Компіляція – процес написання твору, наукової праці на підставі чужих матеріалів без самостійного дослідження та опрацювання джерел

Самоплагіат – використання власних попередніх праць автора в іншому контексті, без посилань на те, що такий текст вже був раніше використаний або опублікований

«A Top 10 List» західно-європейська класифікація академічного плагіату

CLON — дослівне копіювання чужої роботи.

CTRL-C, де у письмовому фрагменті міститься значна частка тексту з одного джерела без жодних змін.

FIND-REPLACE, що передбачає заміну ключових слів та фраз, але основний зміст джерела залишається незмінним.

REMIX представляє собою парафрази інших джерел, упорядкованих таким чином, щоб їх зміст виглядав цільним, —безшовним.

RECYCLE передбачає значні запозичення з попередніх робіт самого автора без цитування, тобто —самоплагіат.

HYBRID характерно досконале комбінування в одній роботі цитованих праць та скопійованих уривків без посилань.

MASHUP являє собою сполучення запозичених матеріалів з декількох джерел без відповідного цитування.

«**404 ERROR**» — це письмові фрагменти з посиланнями на неіснуючу або неточну інформацію

З метою уникнення плагіату необхідно:

1. Планувати наукове дослідження;
2. Ретельно підготуватись до дослідницької роботи, працюючи з інформаційними джерелами, робити примітки;
3. Постійно консультуватися з науковим керівником;
4. Дотримуватися балансу між запозиченими і власними ідеями;
5. В разі наведення власних ідей поряд з цитуванням іншого джерела, потрібно переконатися в чіткому їх розрізненні;
6. Навіть у разі заміни слів автора оригінального тексту при збереженні основної ідеї, посилання є необхідним;
7. Обов'язково перевіряти та оцінювати надійність використаних джерел.

Виключення, що не є плагіатом

- Загально відомі знання та факти
- Ідіоми – стійкі неподільні звороти мови, що передає єдине поняття, наприклад: байдики бити, впадати в око
- Ідеї або визначення, що широко розповсюдженні та відомі
- Перефразування своїми словами фрази при перекладі з діалекту чи іншої мови, якщо не існує широко відомої фрази чи прийнятого офіційного перекладу
- Твори народної творчості (фольклору)
- Повідомлення про новини дня або поточні події, що мають характер звичайної прес-інформації
- Офіційні документи політичного, законодавчого, адміністративного характеру (закони, укази, постанови, судові рішення, державні стандарти тощо) та їх офіційні переклади
- Грошові знаки
- Розклади руху транспортних засобів, розклади телерадіопередач, телефонних довідників та інших аналогічних баз даних
- Також не є плагіатом опублікування анонімного твору під власним іменем, оскільки у цьому випадку на анонімний твір авторське право не поширюється.

Форми прояву академічного шахрайства

Фальсифікація

підлог, підробка, імітація; умисне викривлення або ж неправильне тлумачення тих чи інших явищ, подій, фактів

одержання певних вигід протизаконним порядком

Хабарництво

свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти

Вннзвоніті оцініті Необ'єктивне оцініті

За порушення академічної доброчесності

педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники закладів освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;
- позбавлення присудженого наукового (освітньо-творчого) ступеня чи присвоєного вченого звання;
- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

Здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту);
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.

БОРОТЬБА З ПЛАГІАТОМ ЗА КОРДОНОМ

СЛОВАЧЧИНА

У 2010 році Міносвіти зобов'язало усі ВНЗ використовувати національний центральний репозиторій тез і дисертацій (NCRTD) та національну систему перевірки на плагіат.

ЧЕХІЯ

50% чеських ВНЗ отримали фінансування від Міносвіти на боротьбу з плагіатом в рамках кампанії "Плагіат".

ГРУЗІЯ

Міносвіти домовилось про створення єдиної бази для перевірки всіх грузинських наукових робіт.

МАКЕДОНІЯ

З 2011 року Міністр освіти повідомив про те, що ведеться розробка власного сервісу для перевірки на плагіат.

ЧОРНОГОРІЯ

МБРР виділив 12 млн євро на потреби вищої освіти, частина коштів пішла на пошук і впровадження програми перевірки на плагіат на державному рівні.

КИТАЙ

Міносвіти вимагає, щоб усі ВНЗ були обладнані програмним забезпеченням для перевірки на плагіат докторських та магістерських робіт.

ІНДІЯ

Усі університети, підключені до Бібліотечно-інфорційного центру Індії, можуть користуватися програмою перевірки на плагіат за рахунок держави.

ЧИЛІ

Фонд розвитку науки і технологій при Міносвіти виділив кошти на створення системи перевірки на плагіат.

ЕКВАДОР

У 2015 році держава зобов'язала всі державні ВНЗ використовувати систему перевірки на плагіат.

ПАКИСТАН

У 2007 році Комісія з вищої освіти почала закуповувати програми для перевірки наукових робіт на плагіат. Ними вже користуються понад 60% ВНЗ.

<https://unicheck.com/>

- **Кодекс честі** (в академічному контексті) – звід норм того, що вважається чесним та етичним в середині академічної спільноти.

Обітниця честі – коротка фраза, яку студенти мають усвідомлено проговорити на процедурі прийняття до університету або зазначають на своїх іспитових роботах.

«Я, ____, цим засвідчую, що я не отримав жодної допомоги під час складання цього іспиту від будь-яких джерел, ані усних, ані рукописних, ані друкованих, у наданні вищенаведених відповідей.»

- **Комітет честі** – орган, що контролює дотримання кодексу і ухвалює рішення щодо порушників, зазвичай складається з представників різних категорій учасників освітнього процесу, зокрема представників усіх факультетів.

- **Система честі** – комплекс заходів, спрямованих на підтримання принципів честі в середині навчального закладу (поєднання попередніх елементів).

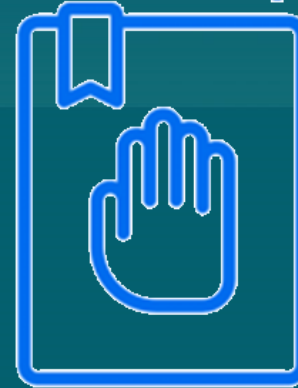
КОДЕКС ЧЕСТІ

Кодекси честі як локальні нормативні документи особливого типу виконують величезну роль в утвердженні стандартів академічної честності.

Такі кодекси можуть ухвалюватися як окремою установою (університет, дослідницький інститут і т.п.), так і певною професійною науковою спільнотою (асоціації, спілки).

Кодекси честі регламентують нормативну і визначають ціннісну складові регулювання поведінки представників наукової або освітянської спільноти

Обітниця

Порушення

Санкції

Процедура

Десять принципів академічної доброчесності для викладачів (Центр академічної доброчесності)

1. Утверджувати важливість академічної доброчесності
2. Плекати любов до навчання
3. Ставитися до студентів як до самостійної особистості
4. Створювати атмосферу довіри в класі
5. Заохочувати відповідальність студентів за академічну доброчесність
6. Формулювати чіткі очікування для студентів
7. Розробляти справедливі та релевантні форми оцінювання
8. Обмежувати можливості для академічної нечесності
9. Кидати виклик академічній нечесності, коли такі випадки трапляються

THE BEST
Teachers
ARE THOSE WHO SHOW YOU WHERE TO
Look
BUT DON'T TELL YOU WHAT TO
see.

Джерело: <http://momcaster.com/2013/09/07/teacher-appreciation-quotes/>
Momcaster.com

10. Допомогати визначити та підтримувати загальноуніверситетські стандарти академічної доброчесності

Переглянути матеріал: <https://drive.google.com/file/d/0ByePGdGpHh6Wb3Qzc2F3ODBuZWM/view>

Інституційні засоби у сфері академічної доброчесності в університетах США

Writing Center (Центр письма) – структурні підрозділи ЗВО, основним завданням яких є допомога студентам у формуванні навичок виконання письмових робіт.

Office of Faculty Professional Development або Department of professional excellence (Офіс професійного розвитку викладачів або Відділ професійної майстерності) – структурні підрозділи, які працюють над професійним рівнем викладачів, допомагають підвищувати кваліфікацію і викладацьку майстерність, надають підтримку молодим викладачам, працюють з тими, хто «не хоче змінюватись».

Court of Honor – суд доброчесності для студентів та адміністративна процедура у випадках недоброчесності викладачів.

Важливі складові академічної культури

Академічна
добросесність

Кодекс честі
навчального
закладу

Високий
рівень
інформаційної
культури

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

